

Documento marco de evangelización

Marco de Evangelización
Misión Pastoral - Distrito Arlep

Sobre este documento

- Elaborado e actualizado pola Delegación Distrital de Misión Pastoral e a Comisión de Pastoral.
- Aprobado polo Consello Distrital da Misión Educativa Lasaliana (10 de xaneiro de 2013).
- Versión 2025 aprobada polo Consello Distrital da Misión Educativa Lasaliana (6 de xuño de 2025).
- 📍 Rúa Marqués de Mondéjar, 32. 28028 - Madrid.
- ✉ pastoral@lasalle.es
- 🌐 www.lasalle.es
- ✂ [@sallepastoral](https://twitter.com/sallepastoral)
- 📷 [@sallepastoral](https://www.instagram.com/sallepastoral)

Índice

●	Introdución	... 3
●	1. Partindo da nosa realidade	... 5
●	2. A pastoral como proxecto	... 6
●	3. De onde vimos e cara a onde imos	... 10
●	4. A pastoral como experiencia	... 13
●	5. A pastoral como acompañamento	... 18
●	6. A pastoral como movemento dinámico	... 20
●	7. O educador como evanxelizador	... 24
●	8. Un camiño aberto ao futuro	... 26
●	9. Anexo: Propostas de dinamismos das «ás da bolboreta» por idades	... 28

Educamos
evanxelizando e
evanxelizamos
educando

Introdución

O fin principal de La Salle é a educación humana e cristiá dos nenos e mocidade, especialmente dos pobres. Toda a nosa acción educativa é evanxelizadora, porque desde a orixe da Familia Lasaliana *educamos evanxelizando e evanxelizamos educando*, «xuntos e por asociación», a través das nosas comunidades educativas e lasalianas¹.

«A pastoral das obras educativas La Salle ten como obxectivo o crecemento da vida interior das persoas, a apertura á transcendencia e a proposta da mensaxe de Xesús de Nazaré no mundo de hoxe, que conducen a un estilo de vida definido e a unha visión do mundo en clave cristiá»².

Polo tanto, os destinatarios da misión son todas e cada unha das persoas que compoñen as nosas comunidades educativas e lasalianas. Familias, educadores, usuarios e alumnado son obxecto e á vez suxeito da nosa acción evanxelizadora. A mocidade é tanto destinataria da pastoral como axentes desta. As diversas ofertas pastorais incentivan o san protagonismo do novo, desde a súa formulación inicial, pasando pola súa execución e culminando na avaliación.

¹. Cfr. «Convocados á misión» do Proxecto de Misión de La Salle - Distrito Arlep (2012), p. 7.

². Proxecto de Misión (2012), páx. 27.

Sen ánimo de excluír a ningún dos nosos destinatarios e sendo fieis á nosa tradición, serán obxecto da nosa especial atención os nenos e mocidade, con especial atención aos máis necesitados. Na cultura e sociedade actuais son tamén destinatarios os educadores cos que compartimos misión e, polo tanto, merecen unha especial atención pastoral. Polo tanto, todo o que a partir deste intre se diga para os alumnos haberá que entendela tamén válido para educadores e familias do noso alumnado.

«Entendemos a pastoral como un proxecto que ten sentido e coherencia no marco educativo e relacional das obras educativas La Salle e cuxo fin é suscitar cristiáns auténticos inseridos na Igrexa e na sociedade como axentes de cambio, como sal e luz. Isto fai que se esforce en desenvolver modelos formativos de acompañamento baseados en itinerarios existenciais e experienciais (desde a óptica do carisma lasaliano e a Igrexa Universal) por medio da escola e doutras propostas»³.

Xunto ás comunidades locais, a pastoral de La Salle dá testemuño da Igrexa como «comuñón de comunidades»⁴. Deste xeito participamos na misión universal encomendada á Igrexa de proclamar e instaurar o Reinado de Deus⁵. Desde esta inserción na sociedade e na Igrexa, a pastoral lasaliana acentúa os valores da **Fe**, o **Servizo** e a **Comunidade** desde a nosa tradición de lectura da Boa Noticia de Xesús.

Estás liñas que detallamos a continuación derívanse e adquiren o seu sentido dentro do *Proxecto de Misión de La Salle - Distrito Arlep* e desenvolven os principios xerais da nosa misión de *educar evanxelizando e evanxelizar educando*. Desde a nosa identidade cristiá e como membros da Católica, acollemos a todos os alumnos, educadores e familias aos que somos enviados, sexa cal for a súa fe ou práctica relixiosa ou mesmo a ausencia dela. Recoñecemos como unha riqueza poder compartir camiño con crentes doutras tradicións e o noso anuncio non é proselitista nin dogmático, enraizado no anuncio da Boa Noticia ao estilo de Xesús de Nazaré. «Xuntos e por asociación» enriquecémonos xuntos e actualizamos, día a día, a misión lasaliana.

³. *Proxecto de Misión* (2012), páx. 27.

⁴. Cfr. Concilio Vaticano II, *Constitución dogmática Lumen gentium*, 11.

⁵. «Facer da Igrexa a casa e a escola da comunión: este é o gran desafío que temos ante nós no milenio que comeza, se queremos ser fieis ao designio de Deus e responder tamén á profundas esperanzas do mundo» (Xoán Paulo II, *Carta apostólica Novo millennio ineunte*, 42).

1.

Partindo da nosa realidade

A pastoral lasaliana quere responder á realidade dos nenos e mocidade. Sabemos que os cambios xeracionais da sociedade actual son rápidos e dinámicos, influenciados por unha comprensión do mundo sempre nova e volátil. A distancia que percibimos entre a mocidade, a mocidade-adultos e os adultos débese, entre outras cousas, ás distintas formas en que cada un destes grupos se sitúa e entende a realidade e a vida.

Unha pastoral auténtica, máis que transmitir unha «fe pechada» nunha «sociedade líquida»⁶, formada por suxeitos que xa non entenden o feito relixioso tradicional, ten como obxectivo **propoñer a fe**, é dicir, convidar os nenos, adolescentes, mocidade e adultos a coñecer e achegarse ao núcleo da mensaxe evanxélica de Xesús de Nazaré, ao que recoñecemos como verdadeira fonte de sentido e felicidade.

É necesario, polo tanto, situar a proposta de fe dentro do marco de comprensión do mundo dos destinatarios e da nosa sociedade, o cal require convidar a percorrer novos camiños e itinerarios para poder gustar a experiencia do Evanxeo.

Para propoñer a fe á mocidade, as diferentes propostas pastorais deben estar atentas aos cambios e claves xeracionais, agradecendo o bo que nos achegan, axudando a identificar o que pode mellorar e asumindo a realidade xuvenil como plataforma evanxelizadora. Desde a realidade dos nenos e mocidade, convidámo-los ao encontro con Xesús de Nazaré⁷.

⁶ Cfr. Bauman, Z (2015), *Modernidad líquida*, Fondo de Cultura Económica, p. 37.

⁷ Como lles ocorreu aos discípulos: «Todo empezou cun encontro. Uns homes entraron en contacto con Xesús de Nazaré e quedaron con El. Aquel encontro e todo o sucedido na vida e arredor da morte de Xesús fixo que a súa vida adquirise un sentido novo e un significado novo» (Schillebeeckx, *Cristo y los cristianos. Gracia y liberación*, Cristiandade, Madrid 1982, p. 13).

2.

A pastoral como proxecto

Cando falamos de proxecto, facémolo nunha dobre perspectiva:

- Primeiro, aludimos a un quefacer con sentido e coherencia: a pedagogía do limiar, o diálogo fe-cultura-vida e a evanxelización explícita. Este proxecto baséase nun modelo relacional, no que o grupo é o ali- cerce.
- Segundo, ao proceso de ser ou facerse persoa (pedagogía da perso- nalización), é dicir, a busca do sentido da vida. Un proxecto que se inicia na infancia; continúa na mocidade e abarca tamén a idade adul- ta. Deste modo, incluímos as familias e os propios educadores neste itinerario claramente vocacional:

«Mediante a proposta acompañada de distintas experiencias vocacionais e, sobre todo, mediante un ambiente, unha “cultura vocacional”, quere- mos axudar a cada persoa próxima a La Salle a discernir a súa propia vocación: a proposta que Deus lle fai, desde unha decisión persoal, serena, libre, motivada e explícita»⁸.

O propósito deste proxecto é suscitar experiencias vitais de fe. Non se trata simplemente de transmitir contidos, valores etc. Consiste, máis ben, en propoñer «experiencias de algo máis»⁹.

⁸. *Plan de animación vocacional de La Salle – Distrito Arlep*, p. 10.

⁹. Seguindo a intuición do teólogo Karl Rahner: «A persoa relixiosa do mañá ou será un místico, é dicir, un que experimentou algo, ou deixará de ser relixiosa, porque a piedade do mañá só poderá ser sustentada pola convicción feita experiencia e por unha decisión persoal unánime, natural e pública» (Cf. K. Rahner, «Pietà in passato e oggi», en K. Rahner, *Nuovi saggi, II. Saggi di spiritualità*, Paoline, Roma 1968, pp. 11-12).

O proxecto pastoral lasaliano está articulado a través de múltiples referencias que propoñen experiencias en diversos núcleos de interese. Estas experiencias cara a e desde a fe abarcan todas as dimensións da persoa, tanto nos ámbitos comunitarios e eclesiais como nos éticos e culturais.

Entendemos que a maduración das persoas non segue pautas fixas, a modo de camiños lineais comúns para todos, senón itinerarios vitais, que poden ser moi diferentes. O noso labor non consiste en ofrecer un *único camiño*, senón diferentes **experiencias acompañadas** para que cada un percorra o seu propio itinerario, a modo dun mapa de Metro con diversas liñas, paradas intermedias e puntos de transbordo. Por iso será necesario combinar tanto encontros de gran grupo como de pequeno grupo, xunto a experiencias persoais e compartidas con outros. Como describiremos a continuación, todas as partes dunha pastoral como proxecto (encontros, campamentos, reunións semanais, experiencias de voluntariado...) poden ser experiencias de crecemento, maduración e encontro co Deus de Xesús, se son debidamente acompañadas, axudando ao compromiso persoal:

«A relixión non consiste nunha mensaxe que hai que crer, senón nunha experiencia de fe proposta como mensaxe. Por unha banda, a mensaxe relixiosa é expresión desta experiencia colectiva; por outra, o seu anuncio é o orzamento para que outros poidan ter a mesma experiencia. A revelación ten lugar nas experiencias históricas humanas acaecidas neste mundo, pero ao mesmo tempo convídanos a saír da vulgaridade do noso mundo limitado»¹⁰.

¹⁰. E. Schillebeeckx, *Cristo e os cristiáns. Graza e liberación*, Cristiandade, Madrid 1982, p. 54.

A pastoral lasaliana, como proxecto, propón e potencia na súa proposta os valores evanxélicos de **fe, servizo e comunidade**, a través da proximidade, a personalización, o acompañamento e a atención aos necesitados, partindo das bases esenciais do humanismo cristián. Nestes principios inspírase a espiritualidade lasaliana, ofrecendo leitos para coñecer a vida e obra de san Juan Bautista de La Salle e para seguir actualizando o carisma lasaliano.

Todo o que se fai e vive no día a día das nosas obras e comunidades é evanxelizador, debido a que a través de toda a nosa oferta pedagóxica-pastoral propoñemos aos alumnos e educadores percorrer os itinerarios dos valores do *Carácter propio dos centros La Salle*: transcendencia, convivencia, xustiza, interioridade, creatividade e responsabilidade, tendo como referencia a Xesús de Nazaré e a súa mensaxe. O **Novo Contexto de Aprendizaxe** cobra sentido desde esta conciencia integradora da proposta educativo-evanxelizadora e ponna de manifesto nos seus principios pedagóxicos: interioridade, construción do pensamento, conduta e actividade autorregulada, mente, corpo e movemento e dimensión social da aprendizaxe.

Como comunidade educativa e cristiá, en La Salle ofrécese diferentes itinerarios personalizados con ofertas diversas segundo as necesidades dos destinatarios. Ademais da «pastoral do día a día», na aula, o patio e as obras educativas, para nenos e mocidade, o **movemento xuvenil lasaliano (SalleXove)** propón un paraugas do que forman parte os nosos grupos catecumenais e de afondamento na fe, de educación no tempo libre, de voluntariado e moitos outros. Para todos –incluídos adultos e educadores– o conxunto de accións englobados en La Salle Acción Social proporcionannos oportunidades para o compromiso en pos da xustiza, a solidariedade e a paz, traballando conxuntamente obras socioeducativas, ONGD lasalianas, colexios e universidades.

Os diferentes itinerarios deste *Proxecto Marco de Evanxelización* de La Salle, integrados na proposta pedagóxica de NCA, desenvólvense tamén nos seguintes documentos:

- *Plan de animación vocacional (2021)*, para axudar a crear unha sa cultura vocacional nas nosas obras e comunidades.
- *Carta de identidade do Movemento Xuvenil Lasaliano (2021)*, onde se definen os principios do traballo en pastoral xuvenil con SalleXove e todas as ofertas distritais.
- *O ensino relixioso escolar en La Salle. Documento de identidade (2020)*, para o diálogo fe-cultura-vida, a través da materia de Relixión Católica.
- *A educación na Xustiza, Solidariedade e Paz en La Salle (2023)*, dentro do marco de La Salle Acción Social.
- *Hara: Un camiño cara a un mesmo, cara aos demais, cara á transcendencia (2010)*, acerca da educación na interioridade nas nosas obras educativas.

3.

De onde vimos e cara a onde imos

3.1. DA TRANSMISIÓN DA FE AO CONTAXIO DA FE

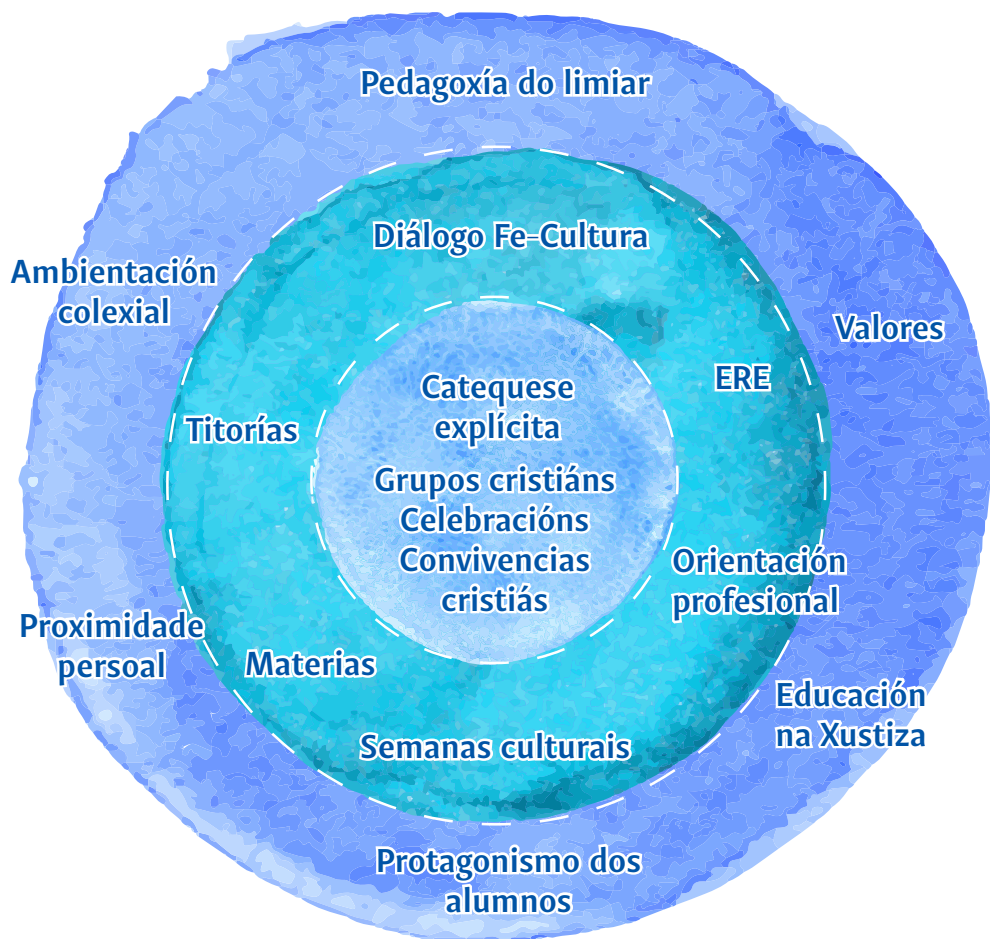
O modelo de evanxelización tradicional baseouse na transmisión dunha serie de valores, conceptos e claves de estilo de vida ás novas xeracións. Contouse para iso cuns axentes que o asumiron nas súas vidas e transmitírono a uns destinatarios que o teñen que aceptar e integrar. Sen negar nin invalidar o moito bo realizado durante anos, hoxe vemos necesario expolo da seguinte maneira:

- Partimos de que todas e cada unha das persoas xa teñen dentro de si o xerme da fe, xa que son criaturas de Deus e están chamadas á plenitude.
- O noso modelo pedagóxico pode definirse máis polo contaxio que pola transmisión, posto que o contaxio lévanos a unha identificación que xorde, tanto no educador como no educando, a partir dunha relación interpersoal, dos valores, conceptos e claves de estilo de vida que dan sentido á existencia.

Polo tanto, non consiste tanto en ensinar o Evanxeo como en *vivilo e propoñelo como opción de vida*, tanto a nivel persoal como grupal, axudando entre todos a construír «un ambiente crente adulto, eclesial e comunitario, que favorece que cada persoa se comprenda a si mesma en función dunha misión encomendada por Deus para a construción do Reino»¹¹.

¹¹. Cfr. *Plan de animación vocacional de La Salle - Distrito Arlep*, p. 16.

ESQUEMA DE CÍRCULOS CONCÉNTRICOS

3.2. DAS ESTRUTURAS Á PERSOA

O modelo clásico de evanxelización estrutúrase en «círculos concéntricos»: pedagogía do limiar, diálogo fe-cultura e catequese explícita. Non son compartimentos estancos, senón dinamismos estruturais en continuo diálogo, referencia e interacción. Este modelo, que foi útil durante décadas, necesita ampliarse para acoller unha realidade persoal e social na que ten máis importancia a centralidade da persoa que as estruturas, frecuentemente vistas como ríxidas e con escasa marxe de participación.

Se isto é verdade para todas as persoas, o é aínda máis para a mocidade de hoxe, que necesita de múltiples estruturas flexibles para poder desenvolverse e satisfacer as súas necesidades. Polo tanto, desde unha nova perspectiva dunha pastoral como proxecto con personalidade, é necesario diversificar as nosas ofertas e accións educativas, propoñendo dinamismos diversos nos que as persoas poidamos facer un proceso vital personalizado que nos axude a dar sentido á nosa existencia e a desenvolvernos como persoas e como crentes.

Coa persoa e a súa existencia no centro, a proposta pastoral lasaliana parte de dúas dimensións básicas da antropoloxía cristiá:

- O tempo: pensando no pasado, o presente e o futuro dos nosos destinatarios e, polo tanto, nas experiencias que viviron e que van vivir.
- A persoa na súa globalidade, coas súas ideas, sentimentos, emocións e accións, é dicir, todo aquilo que a mocidade e os adultos somos capaces de vivir.

Se nas nosas obras educativas somos capaces de pensar e programar todas e cada unha das accións educativo-evanxelizadoras desde estes dous eixos vertebradores da persoa, estaremos a xerar interconexións de sentido no mundo interior da mocidade e dos adultos.

Se, ademais, somos capaces de contaxiar e poñer nome a esas experiencias de sentido –que para un educador cristián se concretan no Deus de Xesús de Nazaré– estaremos a chegar a cumprir os obxectivos e o fin das nosas obras educativas que non é outro que o de facilitar o encontro persoal con Xesús. Iso esixe, sen dúbida, un proceso de acompañamento que respecte o ritmo persoal de cada individuo.

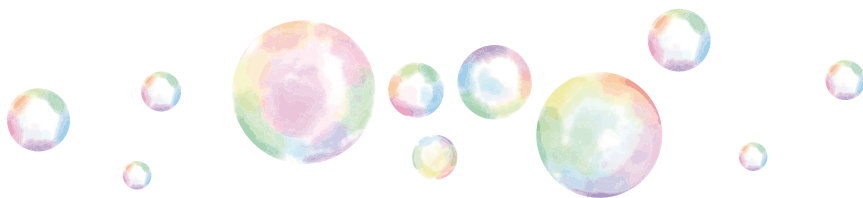
4

A pastoral como experiencia

O gran desafío da evanxelización consiste na capacidade de ofrecer experiencias de sentido e de encontro con Xesús de Nazaré. O reto está en propoñer un itinerario experiencial que parta das dimensións da persoa e o encamiñe cara a unha apertura á transcendencia que permite o encontro persoal con Deus. Como ensinaba o papa Bieito XVI:

«Non se comeza a ser cristián por unha decisión ética ou unha gran idea, senón polo encontro cun acontecemento, cunha Persoa –Xesús–, que dá un novo horizonte á vida e, con iso, unha orientación decisiva»¹².

Neste modelo de pastoral experiencial, que inevitablemente terá que ser acompañada con proximidade e seriedade, os xestos e o testemuño priman sobre o discurso e a palabra. Deste xeito, favorécense experiencias retadoras, que inclúen tempos de silencio e de encontro con «o máis íntimo dun mesmo»¹⁴, de meditación e de contemplación *habitada*. Desde a pastoral lasaliana propóñense diversas plataformas de formación cultural e relixiosa que ofrecen referencias e experiencias vitais que axuden o mozo/a a madurar responsablemente, sen esquecer que gran parte das ofertas experienciais deben estar organizadas *con e por parte* da mesma mocidade.

¹². Bieito XVI, *Carta encíclica Deus caritas est*, 1.

¹³. Segundo o vocabulario de santo Agostiño de Hipona nas *Confesións*, capítulo 3, 6.

A experiencia de fe non se dá habitualmente dunha forma abstracta, virtual ou etérea. A experiencia encádrase en determinados eixos culturais e persoais. Por iso, é imprescindible que a **proposición** da experiencia de fe se enmarque nas coordenadas de comprensión e sensibilidade das persoas de hoxe en día. Isto implica, por unha banda, unha determinada linguaxe, (imaxe, estética...) comprensible pola mocidade e por outro, un tipo de aprendizaxe cuxos protagonistas sexan as propias persoas que aprenden a ser, a vivir xuntos e cos demais, a coñecer e a facer). E, por fin, un modo de encontro cun mesmo e cos demais que responda as necesidades da mocidade de hoxe. Quen tivo unha experiencia convértese por iso mesmo en testemuña: ten algo que comunicar, ten unha mensaxe:

«Non se trata da experiencia no sentido superficial de “isto non me di nada” ou “isto ten un sentido para min”. Tampouco se trata de experiencias no sentido de sensacións, estados de ánimo e sentimentos, nin de tipos de vivencias, aínda que tales aspectos emocionais son importantes, sobre todo nas experiencias relixiosas. Na nosa análise, o interese céntrase na peculiar forza cognitiva, crítica e produtiva das experiencias humanas. Neste aspecto, a revelación ten moitísimo que ver coa experiencia»¹⁴.

Para que a nosa experiencia de fe sexa auténtica, debe cumprir as seguintes condicións:

- a. **Significativa**, é dicir, que diga algo intelixible para o suxeito, que se pode converter en algo interesante para o seu proceso persoal. Para iso, debe coidar os xestos, signos e símbolos da fe, dando importancia á estética, os sentidos e as emocións, aprendendo novas linguaxes e atentos se cadra da cultura que nos rodea¹⁵.
- b. **Comunicada**: a experiencia da fe comunícase dun modo privilexiado no grupo, porque a comunidade é meta, camiño, contido, método e suxeito. A cristiá sempre se *conxuga en plural*, é dicir, sempre se comparte e se enriquece a través da interacción comunitaria¹⁶.

¹⁴. A partir de E. Schillebeeckx *Op. Cit.*

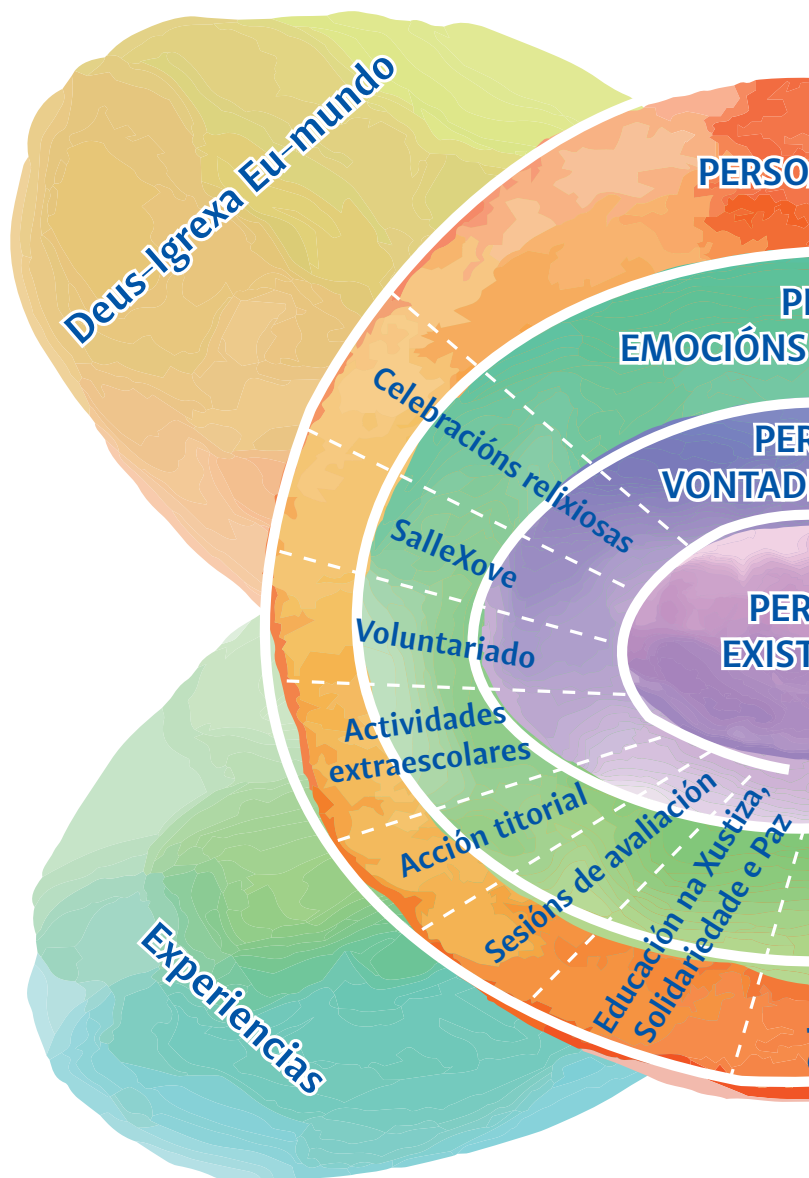
¹⁵. M. Gelabert, *Valoración cristiá da experiencia*, Ed. Sígueme, Salamanca, 1990, p. 13. Cfr. p. 120.

¹⁶. «A relixión non consiste nunha mensaxe que hai que crer, senón nunha experiencia de fe proposta como mensaxe. Por unha parte, a mensaxe relixiosa é expresión desta experiencia colectiva; por outra, o seu anuncio é o presuposto para que outros poidan ter a mesma experiencia. A revelación ten lugar nas experiencias históricas humanas acaecidas neste mundo, pero ao mesmo tempo invítanos a saír da vulgaridade do noso mundo limitado» (E. Schillebeeckx, *Op. Cit.*).

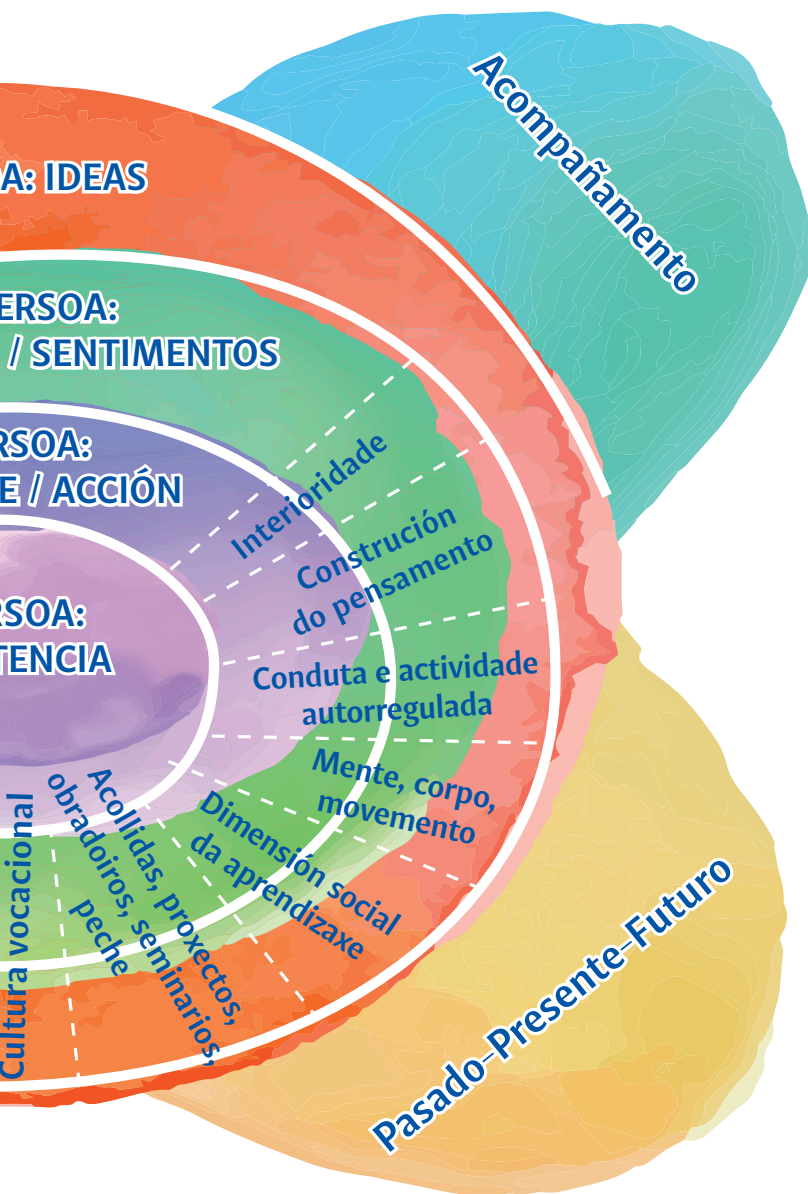
- c. **Coidada nos tempos e espazos.** Unha experiencia que axude a crecer na fe non pode improvisarse nin deixarse ao «sempre se fixo así»: require esforzo, tempo, recursos e dedicación, frecuentemente a fondo perdido. O coidado das nosas ofertas reflicte que somos conscientes de que anunciamos unha gran mensaxe, un tesouro valioso do que somos sinxelos custodios.
- d. **Mediada** polo educador-evanxelizador, que axuda os nenos e mocidade a vivir desde o interior todo o que se lles propón como experiencia de aprendizaxe. O educador, como mediador, pode acompañar as diferentes lecturas que fai a mocidade ante unha mesma experiencia, validando as súas vivencias persoais¹⁷. Tamén o grupo, como pequena comunidade, é mediación para esta experiencia auténtica.
- e. **Orientada cara o outro/Outro:** todas as experiencias evanxelizadoras, para que sexan vitais e personalizadas na fe, deben estar abertas ao encontro co outro –os demais mozos/as, os máis próximos e os máis afastados, todos de igual dignidade– e co Outro, o Deus transcendente que nos convida e espera. Por iso, interioridade e alteridade, coñecemento dun mesmo e compromiso solidario son dúas caras dunha mesma moeda: achegámonos máis a Deus cando nos comprometemos cos demais e vivimos o noso compromiso desde a vocación recibida por Deus¹⁸.
- f. **Acompañada.** Como veremos a continuación, non pode haber unha verdadeira experiencia se non está acompañada. Por si mesma, a mellor oferta de experiencia pode quedar nunha mera vivencia se non achegamos tamén dinamismos para afondar e transcender o vivido. Polo tanto, é imprescindible crear unha cultura de acompañamento auténtico.

¹⁷. Por exemplo: unha cea benéfica que se ofrece dentro dun proxecto solidario pode ser lida desde «que ben o pasei neses momentos cos meus amigos». Outros pódena interpretar como un compromiso coas persoas que máis o necesitan. Outros pódena ler como un símbolo do Reino de Deus. Todas as lecturas son válidas e inclusivas. Polo momento vital no que cada comensal vai á cea poderá vivir a mesma acción desde unha ou outra clave de interpretación.

¹⁸. «Pedir á xente que acepte a revelación cristiá antes de que teñan aprendido a experimentalala como unha definición da súa propia vida é unha esixencia imposible e inútil, que vai contra a estrutura da revelación» (E. Schillebeeckx, *Op. Cit.*).

REALIZACIÓN «LA SALLE»

TEXTO LASALIANO

5.

A pastoral como acompañamento

Todos os educadores lasalianos, como axentes evanxelizadores, desexan percorrer o camiño da vida situándose á beira de cada persoa (nenos, adolescentes, mocidade ou adultos) e de cada pequeno grupo. Para iso, axudan a deseñar un itinerario existencial e experiencial que coida as referencias vitais e os seus momentos especiais, por medio da educación formal e non formal (escola, grupos de tempo libre, catequese, grupos cristiáns e de afondamento na fe...) e propostas fóra do horario escolar: encontros (convivencias, encontros, peregrinacións, Pascuas, actividades de verán...), así como procesos de voluntariado e moito máis.

Como acompañante, o educador lasaliano **acolle** os nenos, adolescentes e mocidade, fai **seguimento** do seu proceso persoal e **acompañaos**¹⁹, debido a que se sitúa á beira da persoa, posibilitando traxectorias vitais. Ao mesmo tempo, déixase acompañar, xa que tamén os mozos nos evanxelizan desde os seus propios descubrimentos. O acompañante é á vez referencia e testemuña do camiño.

É máis, o mesmo mozo acompaña os procesos de crecemento dos seus iguais e dos máis pequenos e faise, desta maneira, protagonista da súa propia traxectoria e compañeiro no camiño dos demais. Son, como xa dixemos, tanto destinatarios da pastoral como axentes da mesma.

Esta formulación pastoral é consciente do reto que supón a formación dos responsables do acompañamento, sen a cal é imposible poder acompañar. Para iso, a formación será tanto interna, co carácter e estilo propios da tradición lasaliana, como compartida con outras institucións.

¹⁹. Cfr. *Guía distrital de acollida, seguimento e acompañamento de La Salle - Distrito Arlep* (2018).

Finalmente, todo este acompañamento dáse tanto no día a día (acompañamento cotián e ambiental, no que participa toda a «cultura» da comunidade lasalliana) como mediante o acompañamento espiritual, que entendemos como:

«Unha relación persoal, libre e voluntaria que ten como finalidade: facer camiño coas persoas no seu proceso de crecemento humano (antropolóxico-existencial) e espiritual para un desenvolvemento integral en todas as dimensións da persoa: psicolóxica, existencial e de fe»²⁰.

Esta «cultura do acompañamento», imprescindible tamén para a cultura vocacional, entende a persoa na súa unidade, integrando todos os dinamismos persoais psicolóxicos, antropolóxicos e espirituais da persoa. Teremos sempre en conta que a existencia humana se debate entre diferentes polos: entre o ideal de como se percibe o mundo e todas as súas relacións e a propia realidade que nos incumbe. Entre a aceptación e integración de múltiples necesidades humanas e liberación destas. Entre a propia autonomía persoal e a dependencia. Neste modelo pastoral non é indiferente a maneira na que os educadores nos posicionamos: todos necesitamos sentirnos e ser acompañados, incluídos os axentes de pastoral.

²⁰. Cfr. *Guía distrital de acollida, seguimento e acompañamento de La Salle - Distrito Arlep* (2018).

6.

A pastoral como movemento dinámico

Hai catro núcleos temáticos que deben ser transversais de maneira implícita ou explícita en todas as nosas accións educativo-evanxelizadoras²¹:

- Deus, axudando a mocidade para descubrir de que falamos cando falamos do Deus de Xesús, mediante a formación e as oportunidades de encontro co Deus vivo e verdadeiro.
- A Igrexa, a miúdo vista máis como un obstáculo que como unha mediación imprescindible para vivir o seguimento de Xesús. Unha Igrexa que non é meramente xerarquía e maxisterio, senón tamén comunidade, servizo, celebración e testemuño²².
- O mundo, rompendo calquera individualismo e as propias «burbullas», deixando de ser espectadores e converténdonos en axentes de cambio para os próximos e os afastados, mediante o compromiso solidario.
- «Eu», un mesmo: como converterse nunha persoa sólida, non fragmentada, con valores, principios e límites existenciais claros que lle axuden a atopar as claves da existencia fronte á escravitude do desexo e do pracer inmediato, para o que a fe é un camiño fundamental²³.

²¹. A partir da charla de José María Rodríguez Olaizola, *Catro piares sobre os que construír a vida*.

²². Segundo as catro dimensións da Igrexa desde os padres da Igrexa: *koinonía* (comunidade), *liturgia* (celebración), *diakonía* (servizo) e *martyría* (testemuño).

²³. «As nosas experiencias reais non son puramente obxectivas nin puramente subxectivas. Non son o primeiro porque non podemos cambiar arbitrariamente unha cousa noutra... Pero tampouco son puramente obxectivas, xa que a experiencia aparece cargada e coloreada polos recordos e sensacións, proxectos e desexos da persoa que ten a experiencia» (E. Schillebeeckx, *Op. Cit.*).

Estes catro principios poden converterse en piares fundamentais da existencia que podemos propoñer e acompañar. Pasar desde o mundo que vexo, ao mundo que me asusta por dentro e, polo tanto, que me compromete. Desde o «eu» que entende, sente e emociónase ao «eu» que son e que transcendo. Desde a Igrexa que oíu e me mostran interesadamente á que me alegra e me doe, porque pertenzo a ela. Do Deus que apenas coñezo e cuxa presenza me elude ao Deus que busca relacionarse comigo e aféctame. O Deus que dá sentido á miña vida porque é encontro.

O destinatario das nosas obras educativas necesita sentirse «engaiolado» por unha serie de experiencias vitais que o conduzan a unhas interconexións de sentido e lle permitan unificar vitalmente o seu proceso de maduración persoal. Aquí a tarefa do educador sempre será esencial, sabendo discernir desde a acción educativa que anima cales son os itinerarios máis lóxicos que terá que programar para, tendo en conta a realidade dos mozos e adultos cos que se atopa, producir unha interrelación temática entre eses catro núcleos.

Non debemos esquecer dous criterios: por unha banda, xa non se pode falar dos nenos, mocidade e adultos desde a xeneralización, senón de cada neno, mozo e adulto na súa propia singularidade. Por outro, a maior parte dos mozos non aceptan procesos longos de maduración persoal ou na fe, o que nos esixe atopar dinamismos que xeren redes de conexión entre as experiencias vitais que lles vaian suscitando no seu interior a aproximación aos catro núcleos temáticos anteriores.

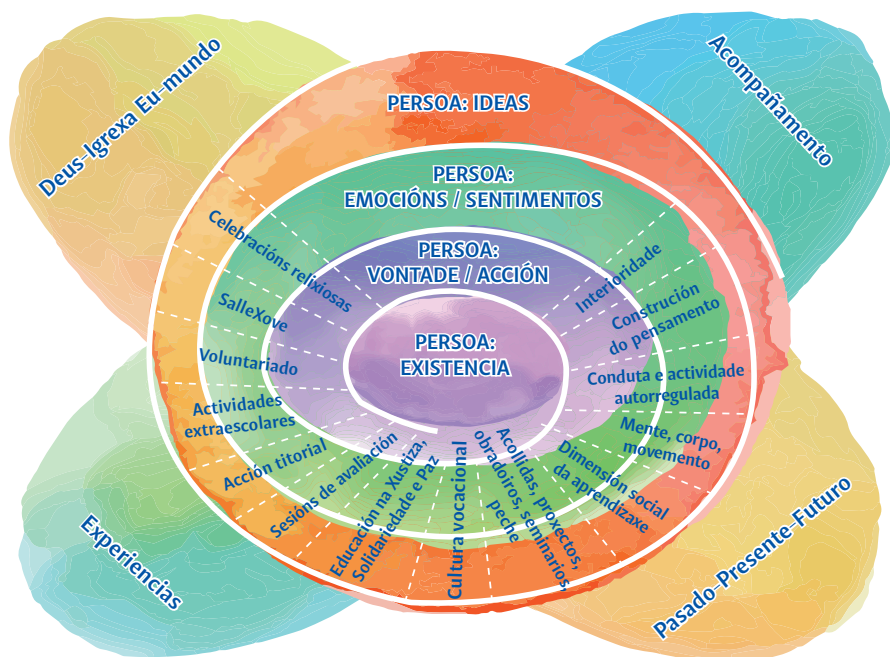

Estes dinamismos pódense concretar en dous sentidos de movemento en espiral:

- Un dinamismo integrador ou **centrípeto**, de fóra cara a dentro. O que imos buscando neste proceso educativo é que a persoa adquira unha profunda experiencia de sentido que a leve dunha vivencia de pura exterioridade ao seu centro persoal e existencial, dunha forma suave, «como a choiva e a neve baixan do ceo, e non volven alá, senón que empapan a terra, fecúndana e fana xermolar, e producen a semente e pan para comer» (Is 55, 10-13).
- Un dinamismo **centrífugo**, de dentro cara a fóra. Desde a construción da identidade persoal traballando o principio de interioridade, non quedamos no mero «eu», senón que nos abrimos aos demais, á alteridade, especialmente aos que máis poden necesitar do noso compromiso solidario, pois «do bo tesouro do corazón o home saca o bo (...)». Porque do que hai no corazón fala a boca» (Lc 6, 45).

O noso proxecto pastoral quere axudar a todos os que formamos as comunidades educativas e lasalianas a descubrir e percorrer itinerarios distintos e flexibles de crecemento persoal e encontro co Deus do Novo Testamento, desde un modelo pedagóxico que crea un Novo Contexto de Aprendizaxe e que é evanxelizador en todas as súas dimensións e actividades: acollidas, seminarios, proxectos, obradoiros e peches e desde todos os seus principios: interioridade; construción do pensamento; conduta e actividade autorregulada; mente, corpo, movemento; dimensión social da aprendizaxe.

MODELO DE EVANXELIZACIÓN «LA SALLE»

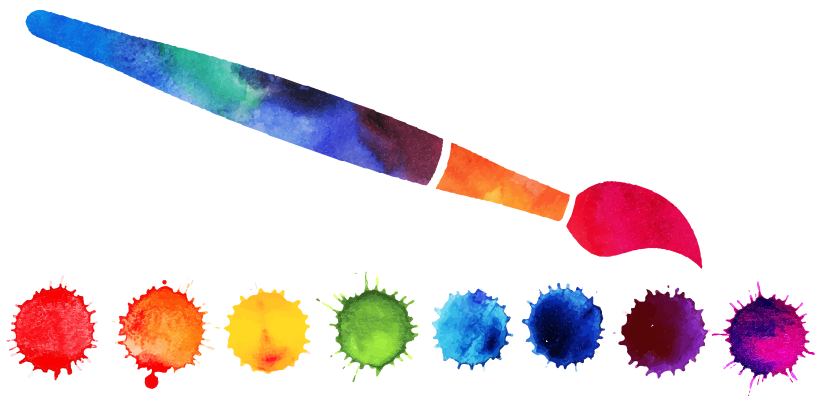
A PERSOA NO CONTEXTO LASALIANO

7.

O educador como evanxelizador

Todo este proxecto pastoral necesita de persoas vocacionadas e xenerosas, formadas na pastoral tanto infantil como xuvenil e de adultos. Coa mesma intensidade, necesitamos equipos de pastoral que se cimentan sobre estas claves pastorais. Todo iso, non só a nivel interno, senón en opcións e decisións claras a favor do traballo en rede e a optimización de recursos, unindo forzas entre nós e con outras institucións eclesiais e sociais.

«Cada un, desde a súa vocación específica, está convidado a exporse con seriedade o sentido da súa existencia, non desde “un para que”, senón desde un “para quen” e un “desde quen”. Todos os educadores lasalianos estamos convidados a reavivar a nosa experiencia fundante e a poñernos en camiño, dando razóns da nosa esperanza, desde a nosa vida cotiá, como “ministros e embaixadores de Xesucristo”, nunha misión que enche de sentido»²⁴.

²⁴. Plan de animación vocacional La Salle - Distrito Arlep, páx. 21.

O educador como evanxelizador fórmase e crece nalgúnhas actitudes básicas imprescindibles para o acompañamento de nenos, adolescentes, mocidade e adultos: confianza básica (en Deus, no corazón xeneroso das persoas e na nosa propia capacidade para adaptarnos), flexibilidade, paciencia, dispoñibilidade, audacia profética, cultura do encontro, resiliencia, tolerancia á frustración e empatía, entre outras.

A educación lasaliana persegue máis o ser que o facer. Isto supón que o educador se converte en auténtica testemuña da fe que o sustenta e se ofrece como mediador e acompañante dos destinatarios que «lle foron confiados»²⁷. A proposta de múltiples itinerarios non lineais que ofrezan experiencias acompañadas no proceso de fe, fará que o neno, o mozo e o adulto vaian poñendo nome a aquilo que o fai «ser». Seralle de gran axuda ver o reflexo desa chamada de Deus no testemuño sinxelo de tantos educadores que viven o seu ministerio como auténtica vocación educativa e evanxelizadora

As comunidades educativas, pola súa banda, deben establecer estruturas que aseguren a presenza pastoral e a identidade do centro. O Equipo Directivo e os Equipos de Animación do Distrito e de cada Sector lideran e acompañan este empeño, á vez que a persoa responsable da pastoral, xunto co seu equipo local, aseguran o labor evanxelizador de cada centro.

O proxecto pastoral lasaliano vívese sobre todo a través do contacto persoal e cotián nas nosas obras e comunidades, mais tamén ten que estar presente nas redes sociais e noutras estruturas, sociais e de Igrexa, que axuden á formación, comunicación e aprendizaxe mutuo. Non pode ser un proxecto que mire só cara a dentro das nosas propias organizacións, senón aberto ao que o mundo e a Igrexa nos pide hoxe.

A aposta da pastoral lasaliana require, por último, de apostas económicas e de recursos realistas, que garanten a liberación dos responsables e a sustentabilidade das actividades, dentro e fóra do horario escolar, que son medios para as experiencias que queremos propoñer.

²⁵. San Xoán Bautista de La Salle, *Meditacións para as principais festas do ano*, 101, 3.

8.

Un camiño aberto ao futuro

As obras educativas e socioeducativas de La Salle, hoxe como onte, queren seguir sendo fieis á súa misión educativa e evanxelizadora, inseridas nun continuo proceso de innovación para servir máis e mellor os destinatarios en cada situación social e cultural. A nenez e a mocidade de hoxe esixen de nós respostas acordes ás súas necesidades e á cultura na que están inmersos. Unha proposta de fe que non sexa intelixible e asumible polas persoas non pode responder o anuncio do Evanxeo, que é tan actual agora como hai dous mil anos. Así, a familia lasaliana segue sendo «de grandísima necesidade»²⁶ para que «todos os homes e mulleres se salven e cheguen ao coñecemento da verdade»²⁷.

²⁶. San Xoán Bautista de La Salle, *Regras comúns dos Irmáns das Escolas Cristiás*, 1.4.

²⁷. San Xoán Bautista de La Salle, *Meditacións para o tempo de retiro*, 193, a partir de 1Tim 2, 4.

*“Exercedes unha misión que vos
leva a abrir as mentes e tocar os
corazóns dos nenos e da mocidade”*

Anexo

PROPOSTAS DE DINAMISMOS DAS «ÁS DA BOLBORETA» POR IDADES

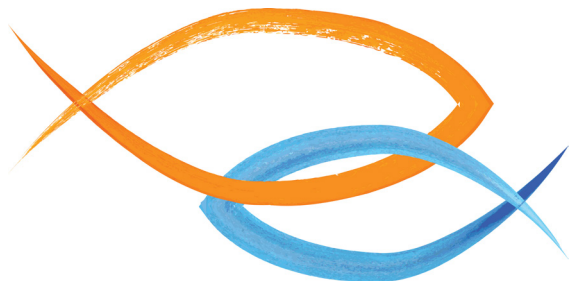
Trátase tan só dunha aproximación, que vai sumando, é dicir: cada etapa inclúe e segue desenvolvendo as propostas das etapas anteriores. Non hai substitución, senón afondamento.

DEUS (Imaxe de Deus)

Infancia 0 a 6 anos de idade	1.1 escoitar o que Xesús nos di de Deus-Pai. 1.2 Experimentar a Deus como Pai/Nai.
Nenez 6 a 12 anos de idade	2.1 Experimentar a Xesús como un amigo e compañeiro de camiño. 2.2 Aprender do ensinado por Xesús.
Preadolescencia 12-16 anos	3.1 Experimentar a Xesús como amigo próximo e incondicional. 3.2 Recoñecer a Xesús como mestre e modelo.
Adolescencia 16 a 20 anos	4.1 Experimentar o Xesús do Evanxeo, cheo de tenrura e vigor. 4.2 Formularse a nivel persoal o fundamental da mensaxe cristiá.
Mocidade e adultos máis de 20 anos	5.1 Experimentar a Xesús como Señor da vida e manifestación de Deus. 5.2 Optar vocacionalmente polo compromiso de toda a vida no seguimento de Xesús.

IGREXA (Comunidade)

Infancia 0 a 6 anos de idade	1.3 Vivir, sentir e actuar sempre unido. 1.4 Aceptar a cada un tal e como é.
Nenez 6 a 12 anos de idade	2.3 Colaborar nas accións que se fan xuntos. 2.4 Aprender a reconciliarse dentro e fóra do grupo (clase, equipo...).
Preadolescencia 12-16 anos	3.3 Valorar o que se recibe do grupo (clase, equipo...). 3.4 Desenvolver a capacidade de amizade sincera.
Adolescencia 16 a 20 anos	4.3 Comunicar as experiencias cun grupo próximo e en acompañamento. 4.4 Crecer no grupo de SalleXove como «grupo cristián». 4.5 Participar en accións da Igrexa.
Mocidade e adultos máis de 20 anos	5.3 Integrarse nun grupo de referencia comunitaria. 5.4 Vivir o grupo de referencia como ámbito de apoio e esixencia. 5.5 Incorporarse á Igrexa como comunión de comunidades.

EU (Valores)

Infancia 0 a 6 anos de idade	1.5 Vivir os valores humanos do Evanxeo. 1.6 Sentido de admiración e «xogar limpo».
Nenez 6 a 12 anos de idade	2.5 Vivir os valores humanos do Evanxeo. 2.6 Crecer en respecto, confianza e solidariedade.
Preadolescencia 12-16 anos	3.5 Vivir os valores do Evanxeo como a mellor maneira de vivir. 3.6 Formular as decisións persoais grupais desde os valores confesados.
Adolescencia 16 a 20 anos	4.6 Crecer en valores de apertura, lectura crítica, solidariedade e austeridade. 4.7 Facer palpable a fe mediante o compromiso solidario.
Mocidade e adultos máis de 20 anos	5.6 Vivir os valores das Benaventuranzas. 5.7 Desenvolver a creatividade, a dispoñibilidade e o amor ao próximo para o compromiso polo Reino.

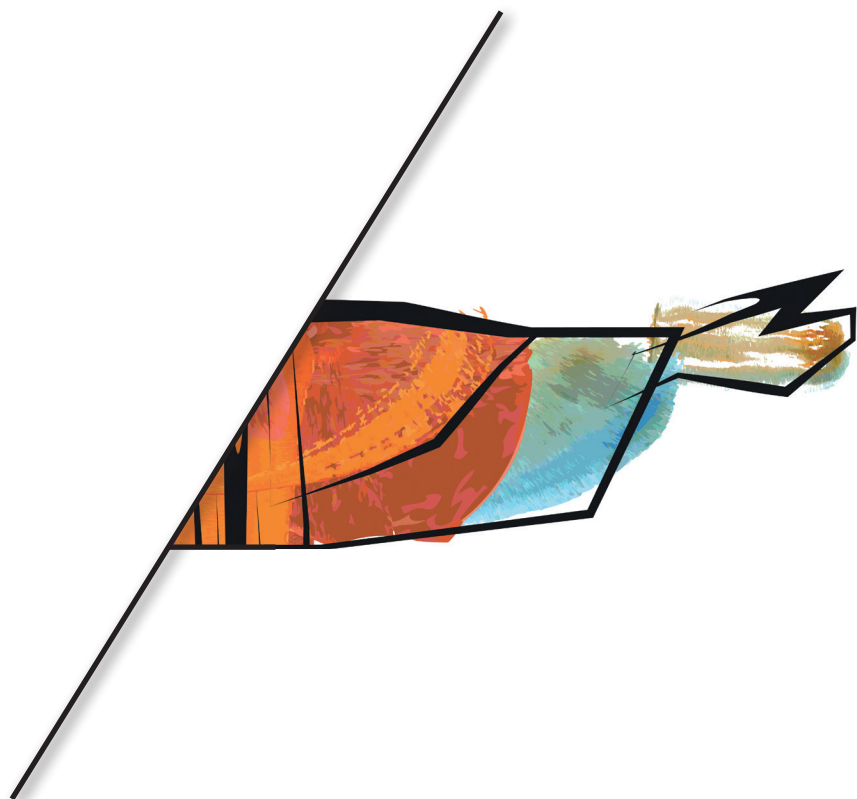
EU (Espiritualidade)

Infancia 0 a 6 anos de idade	• 1.7 Preparar e participar en oracións e celebracións. • 1.8 Orar e celebrar en clave de loanza e acción de grazas.
Nenez 6 a 12 anos de idade	• 2.7 Orar e celebrar partindo das experiencias propias e grupais. • 2.8 Participar nas celebracións específicas para a idade.
Preadolescencia 12-16 anos	• 3.7 Orar con naturalidade desde a propia vida. • 3.8 Celebrar os momentos fortes da vida persoal e grupal, incluídos os sacramentos, en clave de festa.
Adolescencia 16 a 20 anos	• 4.8 Orar compartindo as vivencias persoais. • 4.9 Preparar e participar en celebracións con outros grupos, dentro e fóra de La Salle.
Mocidade e adultos máis de 20 anos	• 5.8 Camiñar desde a oración persoal e comunitaria. • 5.9 Participar nos sacramentos como momentos fortes da presenza de Deus.

MUNDO (Compromiso)

Infancia 0 a 6 anos de idade	• 1.9 Compartir o que se ten.
Nenez 6 a 12 anos de idade	• 2.9 Asumir pequenos compromisos.
Preadolescencia 12-16 anos	• 3.9 Descubrir a interpelación de Deus na vida cotiá. • 3.10 Propoñer compromisos reais e con temporalidade: iniciación ao voluntariado.
Adolescencia 16 a 20 anos	• 4.10 Comprometerse en pequenas pero eficaces transformacións do seu ambiente. • 4.11 Espertar inquietudes sobre a nosa sociedade: voluntariado.
Mocidade e adultos máis de 20 anos	• 5.10 Formular e contrastar o proxecto persoal de vida. • 5.11 Camiñar desde as claves do discernimento, escoita da Palabra e acción comprometida.

www.lasalle.es
www.colegioslasalle.org